

Ánh Trăng - Clair de lune

Guy de Maupassant
Thân Trọng Sơn dịch

Bà Julie Roubère đang đợi người chị cả là bà Henriette Létoré trở về sau chuyến đi Thụy Sĩ. Gia đình Létoré đã đi gần năm tuần nay rồi. Bà Henriette để chồng một mình quay về trang trại của họ ở Calvados, nơi công việc có lợi đang chờ ông, còn bà đến nhà em gái ở Paris vài ngày. Chiều xuống. Trong căn phòng khách nhỏ, bình dị, mờ tối trong ánh hoàng hôn, bà Roubère ngồi đọc, lơ đãng, cứ nghe tiếng động là ngược mắt lên nhìn. Cuối cùng chuông cũng reo và bà chị xuất hiện, người trùm kín trong tấm áo đi đường rộng. Và, ngay lập tức, hai người không chỉ nhận ra nhau mà ôm chặt lấy nhau, tạm ngừng rồi lại ôm nhau tiếp. Sau đó, họ chuyện vãn, hỏi han nhau về sức khỏe, gia đình và trăm ngàn chuyện khác, huyền thoại, tuôn ra những lời đồn dập, ngắt quãng, chuyện nọ xọ chuyện kia, trong lúc bà Henriette gỡ mạng che mặt và mũ.

Đêm xuống. Bà Roubère gọi mang đèn tới, và ngay khi có ánh sáng, nàng nhìn chị, sắp sửa ôm hôn nữa. Nhưng nàng cứ thần thờ, hốt hoảng, không thốt nên lời. Trên thái dương, bà Létoré có hai chòm tóc bạc. Phần còn lại trên đầu có màu đen tối và sáng, nhưng ở đó, chỉ ở đó thôi, từ phía hai bên, chảy xuống như hai dòng suối bạc đổ nhanh vào mảng tóc sẫm màu. Vậy mà nàng chỉ mới hai mươi bốn tuổi và chuyện này đột ngột xảy ra từ khi nàng đi Thụy Sĩ. Ngồi bất động, bà Roubère nhìn chị sửng sờ, sắp sửa khóc, nàng nghĩ rằng một nỗi bất hạnh bí ẩn và khủng khiếp nào đó đã xảy ra với chị của mình, nàng lên tiếng hỏi:

- Có chuyện gì thế, chị Henriette?

Thoáng nở một nụ cười buồn bã, nụ cười của người có tâm bệnh, người kia đáp:

- Chẳng có gì đâu, chị bảo đảm đó. Hay là vì em thấy tóc chị bạc?

Bà Roubère nắm chặt vai chị, sẫm soi nhìn và nhắc lại:

- Chuyện gì đã xảy ra? Chị có chuyện gì? Nói cho em nghe đi!

Hai người vẫn đối diện nhau, bà Henriette biến sắc, xanh xao, yếu đuối, giọt lệ rơi xuống từ khoé mắt. Lúc này, bằng giọng nói cam chịu, người kia thì thào:

- Chị... chị có nhân tình.

Và rồi, tựa đầu trên vai cô em, nàng nức nở.

Khi trấn tĩnh lại chút ít, khi lồng ngực đã bớt phập phồng, nàng bỗng lên tiếng, chừng như muốn trút bỏ khỏi mình sự bí mật này, thổ lộ hết nỗi đau khổ này với một tâm hồn đồng cảm. Và hai người phụ nữ siết chặt tay nhau cùng đến ngồi trên ghế tràng kỷ, nơi phòng khách tối mờ, người trẻ hơn vòng tay qua cổ và ôm chị vào lòng, lắng nghe.

- Ôi, chị thừa nhận là chẳng biện minh gì được, chị không hiểu được chính mình, chỉ đã điên rồ từ ngày hôm đó. Em hãy coi chừng, em gái bé bỏng, em hãy coi chừng chính mình đó. Nếu em hiểu được chúng ta yếu đuối đến mức nào, chúng ta hay nhượng bộ đến thế nào, chúng ta gục ngã nhanh chóng ra làm sao! Chỉ cần một điều chẳng là gì cả, chỉ một chút, một chút thôi, một sự yếu đuối, một chút băng khuâng bất chợt thoáng qua hồn, một sự khao khát được mở rộng vòng tay, được yêu thương và ôm ấp, là những thứ chúng ta đều có cả, vào những khoảnh khắc nào đó. Em biết chồng chị, và em biết chị yêu anh ấy đến mức nào, nhưng anh ấy chín chắn và sống bằng lý trí, chẳng hiểu gì về những rung động tế nhị của trái tim phụ nữ. Anh ấy vẫn luôn luôn, luôn luôn là như thế, luôn luôn tốt bụng, luôn luôn tươi cười, luôn luôn chiều chuộng, luôn luôn hoàn hảo. Ôi! Chị mong sao có lần anh bất chợt ôm chị vào lòng, trao cho chị những nụ hôn chậm rãi và ngọt ngào, làm hoà quyện hai con người, như trao gởi những lời tâm sự thẳm lặng, mong sao anh có phút giây buông bỏ, cả yếu đuối nữa, để cảm thấy cần có chị, cần những vuốt ve của chị, cần những giọt nước mắt của chị. Tất cả những thứ đó thật là rồ dại, nhưng phụ nữ chúng ta là thế. Chúng ta có làm được gì đâu? Tuy thế, chưa bao giờ chị có ý nghĩ muốn lừa dối anh ấy. Ngày hôm nay, chuyện đã xảy đến, không có tình yêu, không có lý trí, không có gì hết, bởi đã có trăng, có đêm, trên hồ Lucerne.

Từ một tháng nay đi du lịch với nhau, bằng sự lạnh lùng điềm tĩnh của mình, chồng chị đã làm tê liệt tất cả nhiệt tình, dập tắt mọi hứng khởi của chị. Có hôm, vào lúc bình minh, bọn chị đi xuống sườn đồi trên cỗ xe tứ mã đang phóng nước đại. Trong làn hơi nước trong suốt của ban mai, đi qua những thung lũng dài, những cánh rừng, những con sông, những làng mạc, chị vui thích vỗ tay và nói với anh ấy:

- Ôi, đẹp quá, anh yêu, ôm hôn em đi!

Anh ấy hơi nhún vai đáp lại:

- Không phải là lý do để hôn nhau, chẳng qua vì em thích cảnh đẹp thôi!

Và điều đó khiến chị băng giá cả cõi lòng. Thế mà chị nghĩ là khi yêu, lúc nào người ta cũng muốn yêu nhau nhiều hơn nữa trước những phong cảnh cảm động. Cuối cùng chị cảm thấy bùng dậy trong người những tình cảm sôi nổi mộng mơ mà anh ấy cố ngăn cản không để lan toả. Chị biết nói gì với em đây? Chị gần giống như một nồi nước sôi đầy hơi bị bịt kín.

Một tối kia (anh chị đang ở khách sạn Fluclen từ bốn hôm rồi), Robert cảm thấy đau đầu và ăn xong là đi ngủ sớm, chị dạo chơi một mình quanh hồ. Đêm đẹp như trong chuyện thần tiên. Mặt trăng tròn vành vạnh toả rộng giữa bầu trời, những ngọn núi lớn có tuyết trông như phủ bạc và mặt nước lóng lánh có gợn sóng nhỏ lung linh. Không khí êm dịu, thứ êm dịu thấm vào người khiến ta uỷ mị đến yếu ớt, suy sụp vô cơ. Nhưng tâm hồn lại nhạy cảm làm sao vào những lúc đó! Tâm hồn rung động nhanh chóng và cảm nhận mạnh mẽ biết bao! Chị ngồi trên cỏ, đưa mắt nhìn mặt hồ rộng lớn, u buồn và quyến rũ, và một điều lạ lùng đã xảy ra trong chị: chị cảm thấy một nỗi khát khao yêu đương không thoả được, một tình cảm chống lại sự nhạt nhẽo buồn tẻ của cuộc đời. Vậy mà, làm sao đây? Có bao giờ chị sẽ được ở trong vòng tay một người đàn ông yêu thương đi dọc theo bờ sông ngập ánh trăng? Có bao giờ chị sẽ được đón nhận những nụ hôn say đắm, ngọt ngào và bàng hoàng người ta vẫn trao nhau vào những đêm êm ái mà Thượng đế dường như đã tạo ra dành cho những tình cảm âu yếm? Sẽ có lúc nào chị được siết chặt mê say bởi những vòng tay đắm đuối, trong ánh sáng mờ tỏ một đêm mùa hè? Rồi chị òa lên khóc như một người điên. Chị nghe có tiếng động đằng sau. Một người đàn ông đứng nhìn chị. Khi chị quay đầu lại, anh ta nhận ra chị và đi tới gần.

- Bà khóc đấy à, thưa bà?

Đó là một luật sư trẻ, cùng đi du lịch với mẹ mà bọn chị đã gặp nhiều lần. Anh ấy vẫn thường dõi mắt nhìn theo chị. Chị bối rối đến độ không biết trả lời sao, không biết nghĩ thế nào. Chị đứng dậy và tự nhủ cố chịu đựng.

Anh ta đi bên cạnh chị, ung dung và lễ độ, anh ta nói với chị về chuyến du lịch. Tất cả những gì chị cảm thấy, anh diễn dịch cả ra, tất cả những gì khiến chị xúc động, anh ấy cũng hiểu như chị, hơn cả chị. Rồi bắt ngờ anh ấy đọc thơ cho chị nghe, những câu thơ của Musset (1). Chị cảm thấy một nỗi xúc động khó tả khiến ngạt thở. Chị thấy hình như ngay những ngọn núi, cái hồ, ánh trăng, tất cả đều hoà ca những điều ngọt ngào khó diễn thành lời.

Chuyện đó xảy ra, chị chẳng hiểu như thế nào, chị chẳng hiểu tại sao, như một kiểu ảo giác. Còn anh ấy, chị chỉ gặp lại vào ngày hôm sau, lúc ra đi.

Và bà Létoré, rũ xuống trong đôi tay em gái, thốt lên những tiếng rên rỉ, gần như là tiếng kêu la.

Lúc này bà Roubère, tĩnh tâm lại, nghiêm trang, tuyên bố nhẹ nhàng:

- Chị ơi, chị thấy không, nhiều lúc không phải chúng ta yêu một người đàn ông nào đâu, mà là yêu chính tình yêu đó thôi. Và tối hôm đó, chính ánh trăng mới là người yêu đích thực của chị.

(1) Alfred de Musset (1810 - 1857), nhà thơ nổi tiếng thuộc trường phái lãng mạn Pháp.

THÂN TRỌNG SƠN

dịch từ nguyên tác "Clair de lune" (1er juillet 1882)

Guy de Maupassant

